

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Zahájení školní docházky v návaznosti na předškolní vzdělávání

Autorka: Kateřina Schánělová

Předložená bakalářská práce o rozsahu 54 stran textu a 6 stran příloh má teoreticko - empirický charakter. Požadavek na rozsah práce je splněn. Téma je aktuální a účelně zvolené. V úvodu autorka uvádí, že chce využít vlastní zkušenosti s tzv. předškoláky v mateřské škole. Problematika přechodu dětí z mateřské školy do základního vzdělávání je stále předmětem mnoha diskusí. Cílem práce je tyto otázky blíže zkoumat.

Práce je rozdělena na část teoretickou a empirickou. V teoretické části je pozornost nejprve věnována vývoji dítěte do období věku před zahájením školní docházky, kdy je třeba posoudit možnosti pro vstup do základního vzdělávání. Autorka se zabývá problematikou tzv. školní zralosti z různých pohledů - fyzické zralosti, psychické zralosti, sociální a emocionální zralosti. Důležitým okamžikem v životě dítěte je zápis do školy (str. 19). Předpokladem úspěšného zahájení školní docházky je školní připravenost (kapitola 1.3). Pojem je v této kapitole analyzován a správně je poukázáno na určité překrývání s pojmem školní zralost. Závažným problémem je odklad školní docházky, tomu je věnována kapitola 1.4, kde autorka uvádí i graf vývoje počtu odkladů v posledních letech z údajů MŠMT.

Další pohled na problematiku přechodu z mateřské do základní školy přináší kapitola 1.5, týkající se porovnání Rámcových vzdělávacích programů pro předškolní a základní vzdělávání z hlediska jejich návaznosti (přehledná tabulka č. 1, zde nalezneme i určité odlišnosti obou programů).

Závěr teoretické části tvoří kapitoly věnované roli pedagoga a možnosti ovlivnění školní připravenosti dítěte, a to jak z hlediska kladného, tak i záporného. Zdůrazněna je dobrá spolupráce mezi MŠ a ZŠ. Pro zpracování teoretické části byly použity různé zdroje (tištěné i elektronické), seznam na str. 51 až 53 obsahuje dostatečný počet 28 položek. Citace v textu splňují stanovené požadavky.

Cílem empirické části bylo soustředit informace o činnostech v mateřské škole, na které práce v první třídě navazuje a které adaptační proces usnadňují. Autorka zvolila metodu pozorování a rozhovoru. Navštívila 15 pracovišť a rozhovory vedla se 14. pedagogy MŠ. Výběr pracovišť byl proveden s ohledem na organizaci tříd (7 homogenních, 8 heterogenních). Pro polostrukturovaný rozhovor bylo připraveno 11 otázek, podklad je v příloze A, ukázka záznamového listu je v příloze B. Poznatky z rozhovorů jsou uvedeny v kapitole 2.2. Analýza je prováděna postupně po jednotlivých odpovědích získaných při rozhovorech. Graf 3 a 4 - není popsána legenda (význam barev). Zajímavé poznatky byly zjištěny v souvislosti s otázkou č. 3 a 4 - kdy a jak se provádějí činnosti zaměřené pouze na předškoláky. Ač je způsob práce v jednotlivých třídách rozdílný, dětem je potřebná péče věnována (str. 36). Na základě otázky č. 7 byly sledovány konkrétní činnosti, které se s dětmi během týdne provádějí a dále byly zjišťovány další činnosti, v původním seznamu neuvedené.

Pozorování přineslo poznatky o činnostech v MŠ, které jsou dále rozvíjeny v primárním vzdělávání. Jsou popsány cíle činností a metodický postup. Z hlediska tématu bakalářské práce je zajímavá například činnost „Úkol domů“ a „Jako ve škole“. Empirická část práce je shrnuta na str. 49. V závěru jsou uvedena doporučení pro praxi.

Práce je psána přehledně a srozumitelně, její cíl byl splněn. Pokud jde o formální stránku bakalářské práce, kapitoly 2.2.1 a 2.2.2 nejsou uvedeny v obsahu. Příloha B (viz str. 44) je ve skutečnosti příloha C. Příloha B je špatně čitelná. Příloha C - není soulad popisu (grafomotorická cvičení) a informace k této příloze v textu (str. 43).

Otázka k obhajobě:

Které z uvedených činností - aktivit zjednodušujících start povinné školní docházky považujete za nejdůležitější a proč?

Diplomová práce splňuje požadované náležitosti, doporučuji přijmout ji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení

V Hradci Králové dne 14. 5. 2016

PhDr. Vladimír Václavík, Ph.D